

ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ

Бр. 51.

Понедељак, 17. Децембра 1918.
БЕОГРАД.

Излазе сваког дана у 4 сата по подне.

Цена 20 п. дин. или 40 хелера.

ГОДИНА XXI.

Рукописи и претплату треба слати:
Уредништву ВЕЧЕРЊИХ НОВОСТИ
БЕОГРАД, Космајска ул. бр. 28.

Државно Веће.

На место народних већа у Војводини, Хрватској, Словеначкој, Босни и Херцеговини, Далмацији, обрзоваће се Државно веће, које ће са скупштином Србије и Црне Горе представљати народно заступништво — Парламенат, до нових избора, који ће вероватно бити у половини идуће године.

Државно веће је сада представник сувереног Народа Срба, Хрвата и Словенаца, и њему припада сјајан али и тежак задатак, да потпомаже нову југославенску владу у свима питањима, која се тичу наше нове државе. Пошто међу члановима Државног Већа има врло велики број, који нису народни изабраници, већ су стицајем ванредних прилика постали члановима обласних народних већа, то је њихова одговорност пред народом и Богом исто тако велика, ако не и већа, као да су баш и редовним путем изабрани били за народне представнике.

У престоници Србије, они ће се састати и међу собом упознати. Том ће приликом представници свију делова нашега троименог народа исказати један другом своје боле и своје жеље и наде за будућност наше младе, али велике и напредне државе.

Државно веће је гаранција, да је садања наша држава творевина нашег народа, продукат народне воље, коју морају поштовати сви народи и све државе, ма какво било њихово расположење према нашем народу и нашој новој држави.

Чланови Државног Већа морају бити свесни великих историјских догађаја у којима учествују, догађаја, који су до сада највећи у животу нашега народа.

Прва југославенска влада имаће у Већу снажан ослонац, јаку потпору, која ће јој дати снаге и замаха, да са на већом енергијом заступа наше велике националне и државне интересе.

Државно Веће биће, наполетку, као и сваки редован Парламенат, установа, којој ће југославенска влада бити одговорна. Тако је установом Државног Већа, одржан континуитет у нашем државном и парламентарном животу.

п

Ратне и политичке вести

Талијани и Југосл. вени.

„Словенски Народ“ доноси: У италијанским круговима у Берну тврди се, да је остала без успеха мисија председника Масарика у италијанском главном стану с тога, што Итали-

ја остаје и даље при лондонском уговору. Тако исто да је италијанска влада отказала своје посредовање, да се Трст прогласи за међународну слободну луку. У истим се круговима тврди да је и Пашић поднео своју оставку за то, што Италија не признаје крфски споразум. Спор између Италијана и Југословена заоштрио се у последње време тако, да се је бојати да не дође до озбиљних догађаја. С тога је антанта одредила, да америчке чете посредују између обе странке.

Швајцарци на Ријечи.

На Ријеку су стигли представници швајцарске штампе и то најугледнијих листова. На Ријечи су дочекали представници Народног Вијећа који су их угостили и пратили читав дан, док их после једнодневнег бављења нису Италијани укрцали на торпиљер „Стоко“ и експедирали у Задар.

Положај у Русији.

Из Копенхагена јавља исти лист, да је тамо посланик Данске у Петрограду, Скавенијус, држао предавање о тамошњем стању, које је више него хаотично. С поносом истичу се тамо резултати бољшевичке пропаганде у Аустро-Угарској и Немачкој, и ако се чуде, што Либкнехт још није узео власт у своје руке. Либкнехт ће међутим свакако доћи на чело управе, јер Немачка преживљује сад Керенсков период, дакле стање руске фебруарске револуције; октобарска револуција настаће у Немачкој много брже него ли у Русији.

Интервју са кнезом Лвовом

Париски „Матен“ објављује овај интервју са кнезом Лвовом, пређашњим председником рускога министарског савета: Нико неће да верује да су бољшевици једна слаба мањина и да сва Русија трпи од њихове несносне тираније. Довољно је посетити политичке центре, а на име, Петроград и Москву, па да буду обеснажени. За то би било довољно 200.000 људи. Ви видите, да је ослобођење дошло брзо и да су бољшевици били лако уклоњени свуда где су савезници могли да доспу, било то на Уралу, било на Кавказу, било Архангелску или јужној Украјини. Могло би се у томе и даље отићи. Ленин и Троцки шире вешто лажи, да протуре да су и остали чланови револуционих партија пришци такође бољшевикима. То је лаж! Нико није са њима, до људи, које они издржавају и дају им слободу да пљачкају. Силе Споразума својим устезањем и полумерама само појачавају ситуацију бољшевика.

Бољшевици сада држе Балтичке провинције. Треба се држати на опрези, јер бољшевизам је опасност. Да и не говорим о вашим милијардама; премда француска штедња ризикује да задобије још једну нову рану губитком својих поверљачких сума. Реч је о сигурности и поретку у Европи. Ако се бољшевицима допусти да и даље овако наставе, ко може предвидети где ће се они зауставити. Са веома ограниченим војничким напором, ако би у њему узеле учешћа све силе, могли би заповестити једну богату, напредну и уређену републику. Својим уздржавањем, ви осуђујете цео један народ на смрт од глади и излажете се опасности да зараза обухвати цео континент.

Талијанска пропаганда.

„Југославија“ од 24. децембра по новом (Љубљана) саопштава ово: „Кориере дела Сера“ јавља, да су Италијани у Трсту установили нарочиту агенцију за пропаганду против Југословена и отворили је с великом свечаношћу. Сличну агенцију установили су Италијани и на Ријечи.

Судбина немачких колонија.

„Пестер Лед“ доноси ову вест Рајтерове агенције из Баркли-Веста: Министар Девет изјавио је на конгресу радника дијамантских рудника, да енглеска влада намерава да уступи влади Сједињених Држава немачку јужну Африку. Осим тога енглеска влада ће имати да реши, шта ће бити са немачком источном Африком.

Петроград без страних посланика.

Петроград су напустили сви посланици страних држава, само је до пре неки дан остао био једини швајцарски посланик. Сад јављају из Берна да је и швајцарски посланик, као последњи заступник европске дипломатије, напустио Петроград.

Литање Данцига.

Народни комесари Еберг и Хазе телеграфисали су општинској управи у Данцигу, да немачка влада сматра за своју дужност да Данциг буде очуван за Немачку. Државни секретар Ерцбергер наредио је немачкој комисији за мир да енергично протестује против искрцавања пољских трупа у Данциг.

Талијанска завист.

Под насловом „Талијанска завист“ саопштава: Италијанска националистичка штампа доказује, да се овај рат водио и заључио ради империјалистичких циљева. Износи, да се Енглеска овим ратом силно оја-

чала и повећала, исто тако и Франуска, а сад је ред, да се и Италија повећа. Она мора добити југословенске покрајине, јер су јој границе преуске услед пренасељености.

Саопштавајући ова италијанска прижељкивања, „Ново Врњеме“ наставља: Италија забравља, да ми Југо Словени нисмо никакви Црнци, већ да смо европски цивилизовани народ, свестан своје народности и одан својој домовини, па да ћемо свој народни посед бранити највећом енергијом. Вероватно ће и остале европске силе и Америка упутити Италију, да не распирује пожар, који би могао захватити много веће димензије, него што то мисли италијанска националистичка штампа, која хоће наше подјармљење. Енергија, којом је српски народ бранио своју слободу и змиљу, а која је задивила читав свет, нека буде опомена Италији, да наше земље није тако лако претворити у италијанске колоније. Италија може бити задовољна, ако, као резултат рата, постигне уједињење својих саплеменика из бивше Аустрије и ако добије Триент, који је неоспорно италијански. Али не би било ни у интересу будућег одржања мира, а ако хоћемо право, ни у сразмери са уложеном енергијом, да аспирирају на покрајине, на које једини има право уједињени српски, хрватски и словеначки народ.

Тражи ли пак Италија проширење своје територије и прилику за своју колонизацију, онда нека потражи оштету у немачким колонијама, у којима може да изврши и неку културну мисију. Југословенски народ толико је зрео, да су немогуће на његовом подручју некадашње политичке и културне аспирације латинског племена.

Бугарска зверства.

У путу између Ниша и Пирота убијени су свештеници: Душан Поповић из Мозгова, Милан Цветковић из Врање, Ђорђе Јовановић из Раснице, Младен Динић из Ђурлина, Јероним Јевтић, надзорник дома из Ниша. У Сурдулици су побијени и бачени у воду у времену од 29. нов. до 10. децембра 1915: Јован Тасић прота из Скопља, Атанасије Петровић прота из Призрена, Неша Ацковић прота чученски (скопљански округ), Петар Спасић прота из Балона код Скопља, свештеници: Трајко Ковачевић из Мирковца, Цветко Поповић такође из истог места, Паико Спасић из Глухе, Анђелко Нешић-Пажевић из Побоуша, Петар Димитријевић из Тапталнице, Риста Нешић из Булачела, Хрисант игуман ма-

КОЛОСЕУМ

Пред последњим КОРАНОМ, драма у 2 дела и остали одличан програм.

КОЛОСЕУМ

настира Св. Илије, Сава Којић монах, њак призренске бого-словније. На обали Врле реке побијени су 17. Нов. 1915: Стеван Каменовић прота из Лесковца, Петар Вељковић и Трандафил Којић свештеници из Лесковца, Михајло Игњатовић из Рудара, Јосиф Поповић из Лесковца и Светолик Антонијевић из Дервена. Прота власотиначки Онуфрије Поповић убијен је 6. Дец. Борђе Живковић свештеник из Врбице (тимочки окр) убијен је и бачен у бунар па затрпан камењем 28. децембра. На путу од Ниша до Пирота побијени су 27. новембра 1915. Петар Димитријевић свештеник из Врбице, Тодор Псповић, Димитрије Здравковић и Свегозар Миленковић свештеници из Власотинаца. У Сурдулици су побијени 22. новембра: Милоје Петковић свештеник из среза јабланич ог и Михајло Шундић из Правне (окр. крајински). Побијени су крај Мораве и у њу побациани: Јордан Милетић из Рудне Главе, Манасије Поповић из Корбена и Коста Поповић из Врањске Бање.

ЛОКАЛНЕ ВЕСТИ.
Пензионарски збор.
У петак у 2 часа по подне сазвали су београдски пензионери и пензионерке збор у кафани код "Такова" у целим саветовња о побољшању свог данашњег безнадног положаја при данашњим тешким материјалним приликама.
Збор је једногласно одлучио да се изабере један ужи одбор, коме је стављено у дужност да код владе дејствује, да се и пензионерима исто онако олакша материјално стање као што је то учињено и државним чиновницима и служитељима, а на име: да се чиновничким пенсијама учини додаток у циљу спошљивијег живота.
У одбор су овај изабрети: г. г. Милан Савић начелн. Министар у пенсији као председник, а за чланове: Јован Николић касак, судија у пенсији, Влада Павловић в. инжињ. у пенсији, Борђе Поповић инспектор у пенсији, Џеја Р. Митровић пенс. Олга Маџић пенс. Тодор Митровић рачун. Глав. Контроле у пенсији и Лавар Ђокић, мајор у пенсији.
За деловођу збора као и овог ужег одбора изабран је г. Михаило Ђ. Тодоровић пенз. полицај. чи овник. Желети је, да ова збиља оправдан вапај београдских пензионера и пензионерки нађе псвољног одзива код меродавних фактора.
Збору је било присутно преко 1000 пенс. и пензионерки.

Прилози Општој Војној Болници.
Г-ђа Марија Јанковћ, оvd прикупила је од својих пријатеља суму у (100) круна и по. ошпа Општој Војној Болници као прилог за побољшање хране болесницима. Г-ђа Лепосава Душана Јоановића приложила је Општој Војној Болници, као свој, и њених пријатељица прилог у 8 кгр. бисквите, 20 кгр. брашна, 5 кгр. лука, 4 кгр. кромпира 4 фл. парадајаза 2 тегле компота, и 3 чаше за воду — свима дародајцима управа ове болнице и овом приликом изјављује своју благодарност.
Допутовали.
Господа Милош Васић и Љуба Милић ђенерали.
Путнички саобраћај.
Из Земуна за Београд: сваки дан у 6 и по, 8, 9 и по и 11 пре подне 2, 3, 4 и 5 по подне.
Из Београда за Земун: сваки дан у 7 и по, 9, 10 и по и 12 пре подне 2 и по, 3 и по, 4 и по и 5 и по по подне.
Из Београда за Смедерево: сваки дан у 7 час. пре подне. Из Смедерева за Београд: сваки дан у 1 и по по подне.
Из Београда за Шабац: поведеоник, среда, петак у 7 изјутра Из

Шапца за Београд: уторак, четвртак, субота у 7 изјутра.
Из Београда за Нови Сад: сваки дан у 8 изјутра. Из Новог Сада за Београд: сваки дан у 8 изјутра.
Из Београда за Панчево: сваки дан у 9 изјутра. Из Панчева за Београд: сваки дан у 2 по подне.
Из Београда за Градиште: недеља, уторак, четвртак у 8 изјутра. Из Градишта за Београд: поведеоник, среда, петак у 8 изјутра. Овај распоред важа до даље наредбе.
Указни чиновници и учитељи.
Сва господа указни чиновници као и учитељи, који нису запослени, нека се одмах јаве Административном Одељењу Министарства Финансија, соба бр. 4.

Прилози Црвеном Крсту у Шапцу.
Доле овначена лица положили су у години 1915. овоме одбо у добровољне прилоге за Српски Цвени Крст и то: Гос. отац Емилијан Столповић пенз. 100 дин, Вожа С. Ивановић тргов. 100 дин, Никола Митровић тргов. 100 дин. Љубица Х. Поповић апот. 50 дин. Живко Петровић каф 20 дин, Сима Николић седлар 10 дин. Љубо Саватић опанч. 10 дин. Рад Поповић официр 10 дин. Душан Долић касац и 10 д н. Илија Раковић апот 5 дин. Живко Газић трг. 5 дин. Јосиф Којен трг. 4 динара.

Књижевни оглас.
За време р. та изишла је из штампе књига:

Пођите замном.
(Једна екскурзија између два света) од Стевана Ј. Радосављевића-Бдина
за време аустро-угарске окупације српска је књига била забрањена. Сад се ова књига наново пушта у продају. Цена је три динара.
Може се добити у књижарама: Цвијан вића, Ђ. Грујића и Швајца, Старића и Ахштета у Београду.

Белом орлу!
пригодом крсне славе Њ. В. Краља Петра I. године прве ослобођења и уједињења тр. именовог народа Срба, Хрвата, Словенаца 30. нов. 1918. г.

Орлу!.. - Кликњи!.. - Орле бели!
Са страхом, што ништи; са већном, што мори... са чежњама болним, жељама искреним, и надама слатким упресмо поглед у те, орле бели, кад си извајан равнио свја крила бела и плетио у рат свети, да част, понос и поштење рзда свога б аниш.
Чусмо из даљине тутњаву громкога гласа „Сви на оружје, сви!“
Осегисм, како се подже в старо и младо, м.шко и жен.ко, да отаџбини милој и драгој у помоћ притече, понос ролу и славу имена бранителја и сачува
Засјајасмо од радости!
Закљактасмо од в сеља!
Видејмо Мил ше и Југовиће, како се буде и у свети бој хрле.
Чусмо ход Косовка девојка, што се шећу по равноту младе, да видају својој браћи ране.
Гледасмо Југовића мајке, како испраћају своје Југовиће.
И кушавани веровасмо!
Прогњани не клонусмо духом!
С чврст м вером Слободу чекасмо!
И по д. толико мука и патња, угњетавања и чекања дугог, болној видесмо, како Анђео њира предаје Теби маслинову грану, орле бели, симболе наш свети.
Очевидцима бијасмо, кад си у свој слави и лепоти повратио се к нама, да нама и целоме напаћеном свету донесеш под свих својих невоља и мука — Мир и Љубав, Правду и Истину, Слободу и Јединство.
Засја сунце жарко!..
Свјну дјанак бели!..
Нестале мрака и тмине!..
Попуцаше ланци и окови!..
Исчезоше лаж и преваре!
И Гв ја три орлића, три рођена брата — Словенац Срб. и Хрват — полеташе журно под окриље Твојих несломљених крила.
Живи, Кликњи, Орле бели!
*
Да Бог поживи седог старца, боца за француску слободу, херцеговачког усташу, преврћача Ствјрта Миља, ослободит ља и ујединителја

свих Срб, Хрвата и Словенаца, Његово Вишачан тто Краља Петра I. Да живи д ка и понос целог нашег тр. именовог народа Његово Вишачанство Прест. лонаследник Регент Александер.
Живела пича, ми а наша народна династија Карађорђевића!
Др. Петар Јовић.

ОГЛАСИ

Моју жену Марију Ристић одеојено живешу у Мачван кој ул. 23., тужио сам власти за поткрадањ. До окончања истраге и извршне пресуде духовних влас и о раскинућу брака нашег молим сваког пријатеља и познаника, да јој ништа на моје име не ваје, јер му признати и платити нећу.
15. Децембра 1918., Београд.
НИКОЛА РИСТИЋ
гафеџија код „Динара“,
Његушева ул. бр. 11.
1-3

Потребна је вешта, фина куварница само за кућну. Плата добр, место стално. Јвити се у Даничића ул. бр. 1. (Палилула). 1-2

МОДЕ САЛОН И. Б. БОЖИЋ
— Коларчева 10, I. спрат —
Прива шегрте и ученице на 1 годину. Потпуно изучавање. —
Потребна је жена за послуживање. 2-3

Пажња трговцима.
Више вагона ПАСУЉА као и КРОМПИРА имадем на продају. Упитати у уредништву овог листа. 1-3
ОТВОРЕНА КУЛНА КОД МАЛЕ НАСИНЕ
— Коларчева ул. бр. 12. —
Свако јутро фришак ГУЛАШ. Топла и ладна јела у свако доба.
Д. бра пића: ВИНО жуписко, РАКИЈА ужичка.
Моли за посету **Стојан Томић**, 3-3 угоститељ.

Госпођица, вична немачкој и француској кореспонденцији и којј пише на машини, може олмах добити место. Обратити се канцеларији Колосеума. 3-3

ДОБАР РЕЦИТАТОР може олмах добити место у Колосеуму. 2-2

†
Нашој доброј и непрежаленој
ВЕРИ
даваћемо годишњи парастос 20. ов. мес. у 11 часова пре подне у Цркви Светог Николе на Новом Гробљу о чему извештавамо сроднике, пријатеље и познанике ради присуства.
Ожагошћени родитељи: отац Радивој, мати Јелена Борјановић, браћа Миодраг и Богдан, сестре Анка и Радмила са осталоом родбином. 2-3

КАЛЕНДАР ЈУГОСЛАВИЈА
— — — за просту 1919. годину — — —
са сликама Краља Петра и Престолонаслед. Александра
Садржај: Православни и Католички календар према тачном црвеном рачунању (те се тиме одликује од свих осталих до сада изишлих календара, у којих су црквена и остала празнична означаења произвољна и нетачна); родослов краљевског дома, православног послови, мене времена, православног и католичког покретни празници,
МУСЛИМАНСКИ КАЛЕНДАР и **МОСИЈЕВСКИ КАЛЕНДАР.**
Празници су штампани црвеним словима.
Овај најпотпунији и најтачнији календар опремљен је у савршеној техничкој опреми тако да као најбољи заједнички календар нашег југ. славенског народа може да послужи сваком дому и појединцу, јер му је формат удешен да се може и у целу носити.
Траже се заступници (продавци) из свију места Југославије. Продајна провизија 25 од ст. Примерак стаје у леталној продеји 0.50 дин. Поруџбине са новцем слаати на адресу издавача:
Штампарија САВЕ РАДЕНКОВИЋА и БРАТА, Београд.
2-5 — — — — — Ужочка 10. — — — — —

Овим стављам на знање да сам отворио
ФИЛИЈАЛУ мога подрума из Сремских Карловаца у Студеничкој улици, — бивша кафана „Српска Нада“.
На СТОВАРИШТУ има:
БЕЛА нова, стара РУЖИЦЕ и црна ВИНА као **БЕРМЕТА** и **КОЊАКА** прве каквоће.
— — — — — Цене су умерсне. — — — — —
Петар Костић.
2-10

Ожагошћена породица лаваће свом драгом и никад непрежалењем и мужу, оцу и брату
† **Петру К. Раносовићу**
и ставнику Университета
четрдесето-дневни ПАРАСТОС, у уторак 18. о. м. у 10 и по часова пре подне у Свјиначкој цркви.
Београд, Св. Саве ул. бр. 5. 1-2

Нашој доброј мами и сестри
† **Јелени — Ленки**
уд. ви поч. Александра Ђ. Грујића, секретара Држ. Савета даваћемо ГОДИШЊИ пом. и у Саборној цркви у уторак 18. о. м. у 11 часова пре подне.
Моле се рођаци, пријатељи и познаници да изволе присуствоваом тужном помену.
Сжалошћени кћери: Љубица С. Шевина и Милица А. Грујића; сест. Сима Шевин, инспектор жел. Дирекције; унук: Александар С. Шевин, студент медицине; сестра: Савка, удова Јоце Митровића инжињерског ма ора.
1-1